Aistipaviljonki

Ensimmäisen vuosikurssin betonityö 2014 Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksella

Paula Leiwo, arkkitehti SAFA

Rakennusopin perusteet -kurssilla ensimmäisen vuoden opiskelijat tutustuvat yleisimpiin rakennusmateriaaleihin. Betonitehtävässä teräsbetonin rakenteelliset ominaisuudet tulevat tutuiksi, kun oppilaat ensin suunnittelevat paviljongin ja sen jälkeen valmistavat siitä pienoismallin mittakaavaan 1:10 betonista valamalla. Kaikki käytetty betoni oli valkobetonia, joka joko jätetään valkoiseksi tai värjätään harmaalla tai punaruskealla pigmentillä.

Arkkitehti- ja maisema-arkkitehtiopiskelijat muodostivat tänäkin vuonna 4–5 hengen työryhmiä ja jalkautuivat maastoon Helsingin Vanhankaupunginlahdelle, jossa heidän tuli löytää betonirakennelmalleen heitä erityisesti inspiroiva paikka. Noin 30 neliömetrin kokoisen aistipaviljongin avulla pyrittiin vahvistamaan paikalle ominaista aistimusta tai luonnonelementtiä.

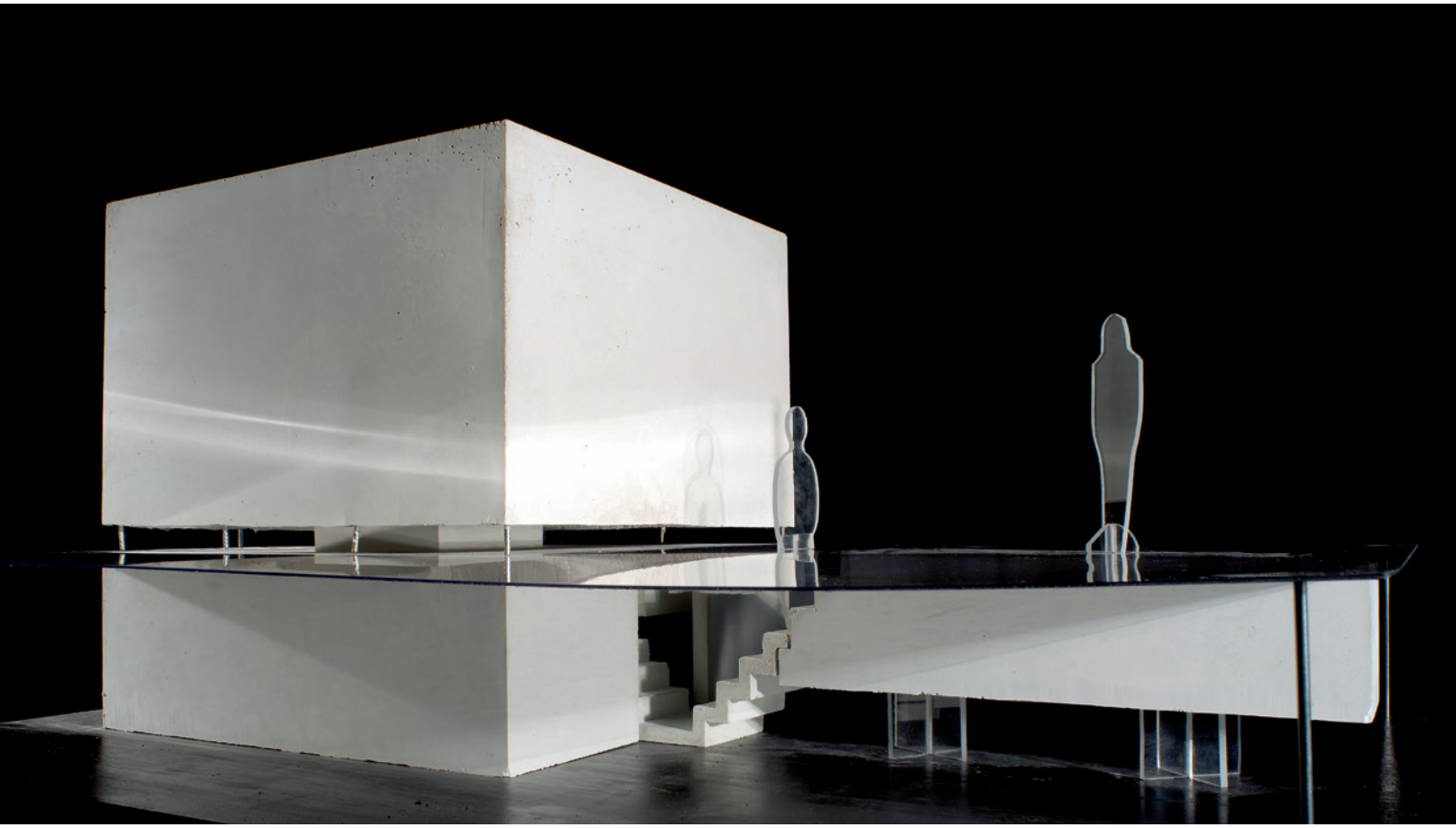

1

2

1 Taneli Härmä, Antti Lappalainen, Eija Lupunen, Jaakko Ojamo ja Meri Tuomela sijoittivat yksinkertaisen mutta salaperäisen valkoisen kuutionsa keskelle Vanhankaupunginlahtea. Matka paviljonkiin taitetaan kävelemällä veden alla sijaitsevaa tasoa pitkin. Kuutio näyttää leijuvan veden päällä, mutta aivan sen vieressä on vedenalainen porras, jota laskeutumalla pääsee kuution sisälle.
Paviljongin ulkopinta on täysin sileätä valkoista betonia, mutta sisältä löytyy rouheaa, kalliomaiseksi muokattua betonipintaa, jolla epäsuorasti vedestä heijastuva valo leikkii. Paviljonki ilmentää hienolla tavalla betonin raskasta luonnetta ja valu on tehty todella huolellisesti.

2 Stefan Eklöf, Elina Järvelä, Salla Salovaara, Veera Sanaksenaho ja Miia Suomela asettivat painovoimaa uhmaten veistoksellisen paviljonkinsa Vanhankaupunginkosken jyrkän rantatörmän reunalle osittain kuohuvan kosken päälle. Ryhmä halusi paviljonkinsa kaikki pinnat tasaisiksi ja onnistuikin ulkopuolen muottipintojen lisäksi hienosti tasoittamaan myös sisäpinnat teräslastalla. Työn jälki on kaikin puolin ammattimaista.

3 Henri Jessen-Juhler, Saana Kamula, Jaana Miettinen, Ella Müller ja Sonja Äärilä sijoittivat paviljonkinsa rantavyöhykkeelle tiheän kaislikon viereen. Paviljonki ottaa kaiken irti paikan luonteesta suuntaamalla tilan ainoan näkymän kohti vettä ja valoa läpi tihkuvaa kaislikkoa. Massiivisten seinä- ja kattorakenteiden kiilamainen ohentaminen toimii veistoksellisessa työssä hienosti ja korostaa perusideaa. Tumman harmaiksi värjätyt betonipinnat on esimerkillisesti toteutettu.

Artikkelin kuvat: Anne Kinnunen

3

4

4 Linda Cairenius, Heidi Nurmio, Viivi Siikasmaa, Mila Tolppanen ja Stella Vahteristo valitsivat paviljonkinsa paikaksi poikkeuksellisesti kalliorinteen, jonka osaksi ja jatkumoksi he suunnittelivat ylöspäin kurkottavan ulokkeiden sommitelman. Rinteen puoleiselle seinälle on yllätyksellisesti valettu reliefimäiset portaat osana kappaletta. Paviljongin väriin on haettu kallion sävyjä ja valuvirheet vain rikastuttavat kokonaisuutta.

5 Anna Arpiainen, Riikka Lauri, Varpu-Sisko Lehtinen, Rosaliina Luminiitty ja Tuomas Kuivalainen sijoittivat punaisina hehkuvat laatikkomaiset kappaleensa puuttoman, tasaisen rannan tuntumaan. Laatikot muodostavat elämyksellisen reitin veden päälle. Ryhmä käytti paviljonkia eräänlaisena koelaboratoriona ja testasi laatikkojen ulkopinnoilla erilaisten kankaiden vaikutusta betoniin. Lopputuloksena on hienon haptinen tunnelma, jonka rouheat pinnat kutsuvat koskettelemaan. Kiiltävä sisäpinta toimii hyvänä kontrastina ja on saatu aikaan muovipäällysteisellä muotilla.

5

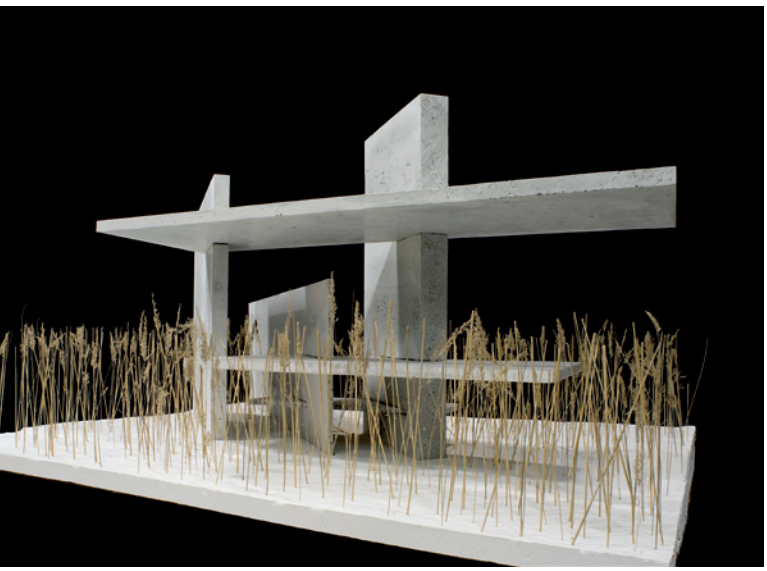

6

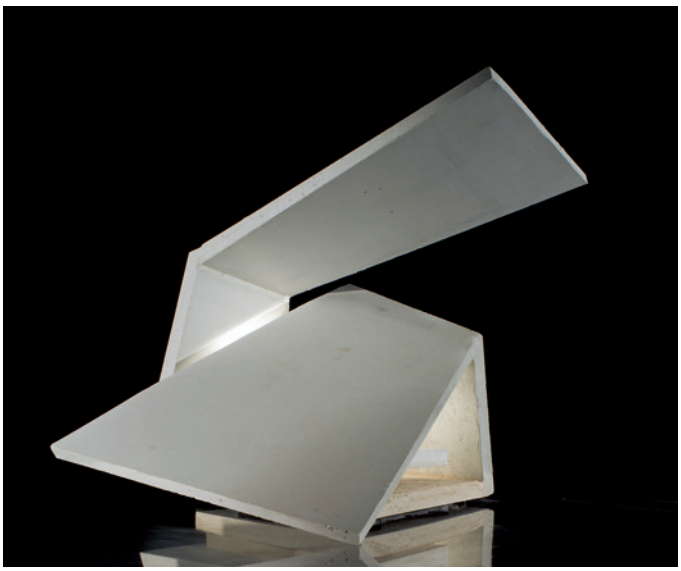

7

8

6 Hanna-Mari Ikonen, Olli Keskinen, Pia Mäklin, Oskari Parkkinen ja Annaleena Puska valoivat paviljonkiaan varten eri paksuisia suorakulmaisia betonilaattoja. Niitä pystyyn ja vaakaan sommittelemalla on kaislikon rajaan rakennettu suojaisa näköalatasannepaikka, johon noustaan koivujen reunustamalta polulta. Ryhmä päätyi lomittamaan vaakalaatat pystylaattoihin tehtyjen lovien varaan. Ratkaisu korostaa liitoksia ja sitä kautta itse ideaa.

7 Maija Joensuu, Assi Lindholm, Juho Piikki, Sampsa Saari ja Heikki Torkkeli sommittelivat veden rajaan sijoittuvan herkän origamimaisen paviljonkinsa lomittamalla kaksi erillistä kappaletta siten, että paviljonkiin muodostuu sekä sateensuojaa että kaltevaa auringonotto- tai kiipeilytasoa. Sateella valuva vesi muodostaa tilaan uuden seinämän ja ulottuvuuden.

8 Milja Halmkrona, Paula Hurme, Santeri Hänninen, Kaisa Koskinen ja Terhi Pape-Mustonen sijoittivat paviljonkinsa rantareitin varrella kasvavan puun yhteyteen. Tiilenpunaiseksi värjätty pyöreä kaltevakatoksinen kappale kiertyy puun rungon ympärille ja muodostaa Vanhankaupunginkoskea kohti näkymiä avaavan suojaisan paikan. Työssä on hieno haptinen kokonaisote ja alkukantainen tunnelma. Ryhmä käytti valuun kuitubetonia ja koska pajaolosuhteissa sen tekemiseen tarvittavaa tärytystä on vaikea toteuttaa, jäi pinta karvaiseksi ja epätasaiseksi. Tässä tapauksessa lopputuloksesta tuli virheiden takia kuitenkin alkuperäistä ideaa maalauksellisempi.

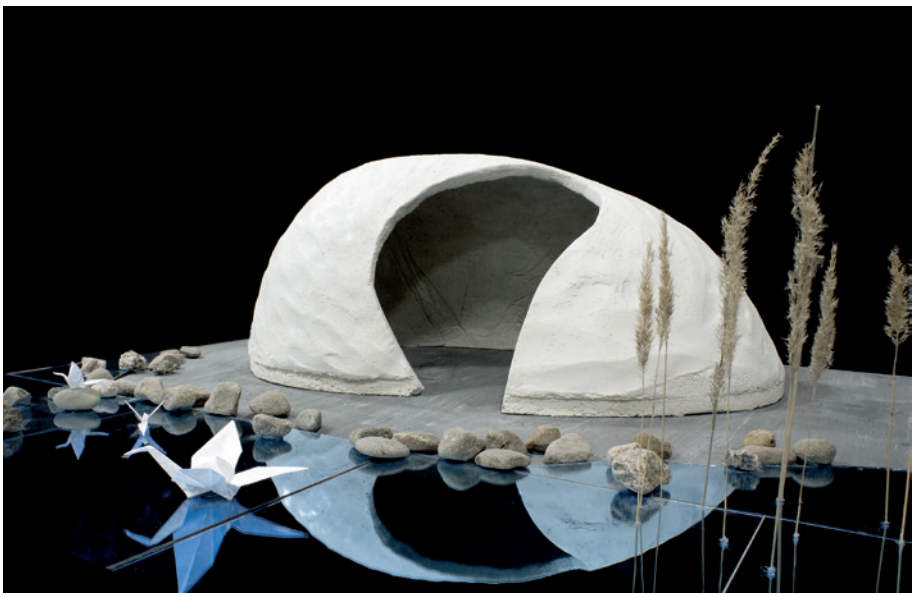

9

9 Melissa Meder, Johanna Petäjä, Linda Peuraharju, Elina Renkonen ja Ida Salonen inspiroituivat lintujen laulusta ja halusivat muodostaa veden rajaan linnun siiven rajaaman suojan, joka kääntää selkänsä takana oleville rakennuksille ja avautuu Vanhankaupunginlahdelle päin. Haasteena oli saada koveran munamaisen muodon kummallekin puolelle höyhenmäistä pintaa, mutta ryhmä onnistui tavoitteessaan tekemällä sisäpuolen muottivaluna ja taputtelemalla ulkopinnan tarkoitusta varten leikatuilla muovisuikaleilla.

10

10 Krista Antila, Rosa Haukkovaara, Kristian Penttinen ja Ville Virtanen sijoittivat kaarevan puikkonsa puistomaisen rannan ja veden rajaan. Tummanharmaan betonin sävy on hieno. Sileän ulkopinnan ja sisäpuolen luolamaisen pesubetonipinnan välinen kontrasti toimii. Tässäkin tapauksessa valussa tapahtuneet virheet sopivat kokonaisuuteen ja entisestään jopa parantavat paviljongin tunnelmaa.

11

11 Ulpu Koho, Pauli Lohi, Pirita Meskanen, Heidi Silvennoinen ja Susanna Virolainen sijoittivat oman paviljonkinsa rantametsikön ja kaislikon rajapintaan. Ryhmän ajatuksena oli voimistaa luontokokemusta imitoimalla puiden oksistoa kuution muotoisen paviljongin näköalaseinällä, jonka kautta valon ja varjon leikki sisäpuolella elää ja muuttuu auringonkierron mukana. Kahden eri väripinnan tuominen samaan valuun on haastavaa, mutta rautaoksidin käyttö kuution ulkopinnalla onnistui hyvin.

12

13

14

Opiskelijat ottivat tänäkin vuonna kunnianhimoisesti ja innostuneesti vastaan haastavan tehtävän. Muotin purku on jokaisen ryhmän kohdalla kurssin jännittävin hetki. On opettavaista huomata muotin huolellisen suunnittelun tärkeys ja ymmärtää se, miten muottipinnan pienimmätkin kuviot ja nystyrät monistuvat miltei valokuvantarkasti betonin pintaan. Arkkitehtuurin laitoksen valokuvaajan *Anne Kinnusen* tunnelmalliset valokuvat kertovat kurssin onnistuneista lopputuloksista.

Betonijaksoon kuului Otaniemen arkkitehtuuripajalla pidettyjen harjoitusten lisäksi luentoja. Jakson alussa käytiin myös katsomassa toteutettuja betonirakennuksia Tallinnassa. Luennot piti professori *Antti-Matti Siikala.* Harjoituksia ohjasivat arkkitehdit *Jaakko Keppo, Kaisa Laiho, Paula Leiwo ja Teemu Toivio.* Kurssikirjana oli *Päivi Väisäsen* toimittama oppikirja "Betoni, perustietoa arkkitehtiopiskelijalle". Opetustyötä ovat tukeneet Betoniteollisuus ry, Finnsementti Oy ja Semtu Oy. Betoniteollisuuden ja Finnsementin puolesta opiskelijoita ohjasivat arkkitehti *Maritta Koivisto* ja diplomi-insinööri *Seppo Petrow.*

Sensory pavilion – concrete assignment for first-year students 2014

In the Department of Architecture at Aalto University, the first-year students familiarise themselves in the "Basics of building technology" course with the main building materials. In the concrete assignment, they design a pavilion and cast a 1:10 scale model of it in concrete. The concrete is white concrete, which can be left white or dyed with a grey or reddish brown pigment.

The students of architecture and landscaping architecture were sent in teams of 4-5 students to the Old Town Bay area of Helsinki with a mission to find a particularly inspiring location for their concrete structure. The ca. 30 m³ sensory pavilion was to be designed to strengthen a sensory experience or natural element characteristic of the location.

The students took the assignment with ambition and enthusiasm. The stripping of the formwork is for each team the most exciting moment of the course. It is very educational to see the importance of formwork design and to understand how even the smallest patterns and burls on the formwork surface are copied with almost photographic accuracy on the surface of the concrete. The successful end results of the course are presented in the expressive photographs of Ms. Anne Kinnunen, who is the photographer for the Department of Architecture.

15

12 Betonin valmistusta Pajalla.

13 Valut onnistuivat hyvin, vaikka kapeat muottirakenteet ovat haastavia täryttää ja tiivistää.

14 Muottien valmistusta.

15 Muotin purkua ja betonipinnan viimeistelyä.